

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

6. Justissima quamvis &c. Narratio Gestorum Sigismundi Austriæ Ducis
contra Cardinalem de Cusa: mox sequitur citatio ejusdem: anno 1460.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](#)

ANNO
1460.

S. 3. Et sicutur Cesarea dignitas ex deo tibi
hoc imponit, nihilominus ut nostrum & sanctæ
sedis autoritatem tecum tanta in re deferas,
sperantes in eo, à quo nitor est belli, & qui
pro justitia certantibus exploratam victorianam
repromittit, quod tua celsitudo, quæ non ad
effundendum, sed ad conservandum sanguinem
Christianum, non ad humanas, sed ad Salvatoris
nostræ uicissimscendas injurias est profecta,
concupitum exitum dabit; de venerabilium fra-
trum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio
& assensu, te contra Turcorum impiam gen-
tem aliosque infideles legis nostræ hostes, illis-
que adhærentes, & complices Duce ac Capita-
neum generalem tenore præsentium facimus ac
declaramus. serenitati tuæ generales & particu-
lares exercitus in auxilium defensionemque
Christianorum per nos & quoscumque Reges, Po-
tentatus & Principes, equestris pedestresque
undequaque, quomodounque & quandocun-
que mittendos, seu etiam ab omnibus provin-
ciis, & regionibus per se confluentes durante
hac sanctâ expeditione generali, gubernandi
aque ducendi ipsius bellum toto conatu con-
tra eosdem Turcos illosque infideles gerendi,
nec non si forte (quod absit) tu ipse persona-
liter promissa implere, & ad sanctam hanc ex-
peditionem profici si no[n] posles, hac ipsa ni-
hilominus, per alium Vice-Capitanum quem
virtute & factis insignem ex Principibus na-
tionis Germanica duxeris eligendam, nomine
tuo, sicut si presens adfles, gerendi atque
exequendi, omnia denique alia & singula in dicti
belli administratione jubendi atque curandi;
quæ ad complementum injuncti tibi operis ne-
cessaria quomodolibet videbuntur & optimi,
facultatem plenariam ac potestatem in nomine
Altissimi concedentes, hortantesque in Domino
tuam Serenitatem, & per salutem Christiani po-
puli, cuius tu unâ nobiscum Deo es debitor,
toto corde obtestantes ut præclarum hoc opus
celso animo amplectens, tales te geras in ob-
sequium Christi, ut quæ de te Apostolica sedes
expectat, quæ desideria Christianorum omnium
flagitant, quæ honori tuo imperioque conve-
niunt, ex demandatis tibi laboribus cum gloria
semperna & pia fidelium exultatione pro-
veniant.

Datum Mantua XII. Januarii anno II.

V.I.
Ex Golda-
flus Monar-
chia Tom. 2.
pag. 1576.

Narratio Gestorum Sigismundi Austriae Ducis
contra Cardinalem de Cusa: mox sequitur
citatio ejusdem: anno 1460.

PIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, universis Christi
fidelibus ad quos he litera pervenerint,
salutem & Apostolicam Benedictionem.

U[er]tissima quamvis judicia, & honestissima
sunt quævis Apostolicae sedis decreta, &
opera ejus mortalis arguere nemo potest, quia
tamen multi repertuntur iniquæ mentis homi-
nes, qui erecto supercilio tollere os in celum
non verentur, & gradiente lingua eorum super
terram in Christi vicarium jastantes opprobria,
facta ejus dannare s[ecundu]m numero audent, &
nitidam veritatis faciem, confictis mendacio-
rum tenebris obnubilare conantur, opera pre-
ciū esse censemus, quæ per hos dies adversus
Sigismundum ex Princibus Austriae, sua con-
tumacia, & iniquitate requirent, per nos,

ANNO
1460.

lionis

ANNO 1460. lienis cornua erigerent, cepit Sigismundus malignantium patrocinium. Et quamvis esset ipse quoque ex ovibus, Cardinali tanquam Episcopo Brixineni commissis, in pastorem tamen, & patrem, ac magistrum animæ suæ se extollere non expavit, sed omni studio, atque conatu adorius est, ne salutifera monrum reformatio, aut in Clero aut in Populo Brixineni locum haberet, adeoque bonis actibus ipsius Cardinalis obitem se præbuit, ut monialium quoque, quarum supra meminimus, dissolue, & turpissim viventium, ne recludi, reformarique possent, protectionem, & tutelam aduersus Cardinalem accepit, adeoque ab honestate procul abiit, ut Cardinalem ipsum neque in sua Diocesi, neque in civitate tutum esse, aut pontificale munus exercere posse permetteret, introductis, & persuasis scicariis, qui vitæ ejus insidiarentur. Quod cum Calixtus antedictus accepisset, mox literas monitorii aduersus Sigismundum deceperat, præcipiens ei, ne Cardinalem in Ecclesia sua, in qua Pontificio fungeretur ab executione sui officii quoquo pacto deterret, eumve suum munus exercenterem impedit. Si fecis ageret, anathema afferet, personas læsæ Majestatis incuraret, & omni territorio suo sacram interdictum ipso facto intelligeret. Obaudivit Sigismundus Pontificis maximi vocem, atque contempnit, & interposita quadam appellatione, malo deceptus consilio à Romano Throno (quod nulli permisum est) contra jus fasque provocavit, & in rebellione perseverans novis dictum contumelias Cardinalem affectit. Creverat super modum Sigismundi odia aduersus Cardinalem, nec poterat ei quicquam pacifice loqui. Ob quas res cum tuto sibi esse in Ecclesia sua non posse Cardinalis animadverteret, ad nos confugit. Per idem tempus jam propenodum accincti eramus recedere, Mantuanum conventum petituri, quem pro tuitione Fidei aduersus Turcos indixeramus. Eum igitur ab Ecclesia sua quemadmodum profugum cepimus benignè, & pro tempore consolati, legatum de latere, qui vicem nostram in Urbe Romanâ, & circumiacenti regione implerer, consulentibus fratribus, & cohortantibus reliquimus; ipsi Mantuanum pro communi salute cum Romanâ curia petimus. Ubi cum aliquibus mensibus commorari essemus, & Sigismundum ad nos venientem intellexissemus, ut componere inter eos concordiam, & tam atroces inimicitias amputare possemus, Cardinalem accessimus, quo veniente, & Sigismundo præcente, pluribus diebus modo per Cardinales, & alias interpositas etiam illustrium personas Principum, modo per nos ipsos reconciliare alterum alteri conati sumus, atque huic pacis negotio summo nisu operam dedimus; sed nihil profecimus, in cassum abierte studia nostra, irriti omnes labores fuerunt; quamvis Cardinalis iudicio nostro se submittens, & arbitros non suspectos accepturum se dicens viam iuris nunquam recusaverit, aut refugerit. Abiit ex Mantua Sigismundus in Patriam suam infecta pace, minarum plenus & iræ, & cum paulo post, nos quoque translato conventu domum repetere statuimus, Cardinalis ex permisso nostro ad Diocesim suum se transtulit, afferentibus amicis adhuc pacem inveniri posse, nec Brixinam petuit: nihil enim tunc ibi esse sciebat. sed in arcem quandam sui Episcopatus munitissimam se recepit. Ubi cum aliquandiu confidisset, hortantibus nonnullis non parvae auctoritatis viris, qui se partibus am-

ANNO
1460.

babus amicos ostendebant, & nihil periculi, nihil infidiarum timendum esse dicentibus, ad Brunekam se contulit, quod & ipsius Ecclesiæ Brixinenis non parvi momenti oppidum, litteris maximè fretus, quibus idem Sigismundus suo signo obsignatis, bona fide promittit, Ecclesiam Brixinensem, & Cardinalem quoad vixerit se protecturum, ad quem locum misericordia Sigismundus unum ex Consilio suo nobilem virum inter aulicos suos primarium; qui Cardinalem in suam traheret voluntatem sed is multa cum Cardinale prolocutus, cum nihil posset ei injustum suadere, quia Ecclesiæ sue jura nollet projicere, concordia tamen in omnibus reperta est, unico excepto articulo, qui regalia concernebat, & cum in eo aliter conceperit non posset, de suspensione temporali actum est. In qua cum Orator biennales admissurus esset, pendente adhuc tractatu, & Oratore non à Brunegka digresso, Sigismundus non tam concordiam ut opere comprovavit, quām confusionem Cardinalis, & furoris sui cursum quærens turgidus, & nimium tumultuens non iracundiam cohibere, non se ullo pacto vincere potuit, cestis audacia, succubuisse temeritati, rancori, atque odio paruit, jussit accersiri milites, exercitum congregari, bellum machinam apparari, quibus expeditis, missilis caduceatore, qui bellum Cardinali indiceret, quamvis esset major, & sacra hebdomada, & tempus præsentiae datum, copias eduxit, & iter faciens ipsa die Pascha ante Brunegkan armatas militum acies collocavit, machinas admovit, insultum fecit, oppidum cepit. Non moratus arcem quoque summa vi oppugnare aggressus est, in qua cum familia Cardinalis sese receperat. Pugnatum est aliquandiu non parva contentione, sed cum persuasum esset Cardinali, arcem diu defendi non posse, & pereundum omnibus esse, nisi se dederint intervenientibus mediatoribus, certis conditionibus conclusa est pax: in quibus erat comminatum, quod vel arx, vel Cardinalis in potestate Sigismundi venirent: & nihil omnino cum iussisset pacem, & securitatem publicari, claves arcis extorquens, & munitionem, ac Cardinalem artilliria custodia serviari jussit, sicque per aliquor dies cum summo probro, & ignominia, & omni contumeliarum genere, Cardinalis in potestate Sigismundi retentus est, nec libertatem obtinere potuit, nisi remissis injuriis, Castro quadam Ecclesia, tradito magno auri pondere soluto, restituto creditorum Chirographo, compluribus aliis extortis conditionibus, præter eas, quibus pax ante fuerat publicata, omnibus denique Ecclesiæ juribus, & privilegiis ereptis. Neque his contentus, sed iniquitatem iniquitati congerminans, cum Sacerdotes ob placulum commissum juri parentes, à facris abstinerent, non veritus est necem Cardinali denunciare, nisi ad prophanationem factorum illos compellere. Temerarius, atque infelix, qui talia gerens, nihilominus ejus Ecclesiæ protectorem se jactat, cuius est eversor inventus, quo singula cum nobis ex ordine renunciata essent, mirum in modum horruimus, congelatum est illico pectus; & in stuporem sumus conversi, nec facis detestari, aur abominari facinus tam horribile poteramus, in Sacerdotem, in pastorem, in Episcopum suum, in Cardinalem Ecclesiæ Romanæ, in fratrem nostrum, in excellens Apostolicæ sedis membrum violentas manus Sigismundi temeritas non exhorruit. & quo tempore anni patrata sunt, neaps in die Paschæ, in die illa maxima, & sanctissima,

A N N O
1460.

in die, qua Victor mortis & inferni triumphator Dominus resurrexit, in die qua Christiani singuli, redemptori gratias agunt, & expurgato veteri fermento, sacratissimo Christi corpori, & sanguini communicant, in qua die nemo tam sceleratus est, tam impius, tam immanis, si modo Christianus est, qui non Sacerdotibus se se subjiciat, eosque summis prosequatur honoribus. Sed qua die suarum rectoribus animarum cæteri præcipue student, ea die Sacerdotem suum Sigismundus invasit, cepit, in carcere coniecit, inhonestavit, sprevit, turpiter habuit. Fuimus diu anxxii, & admodum dubii his cognitis, nec satis tenebamus quid esset agendum, quamvis non dubius rumor sed certissimus nuncius perpetrati sceleris ad nos pervenisset.

Nam hujus atrocissimi sceleris notorum factum, ad exigendum ultionem, pœnamque invitabat. Inde vetus benevolentia, quæ quondam Sigismundo conjuncti fuimus ad clementiam, & misericordiam provocabat. Nos enim cum in minoribus ageremus, apud Fridericum Romanum Imperatorem tunc Dominum, nunc Filium charissimum diu conversati fuimus, ac consiliarius munere honestati, multisque gratis, & favoribus cumulati, plurimos annos in ejus curia, atque familiâ mansimus, nec unquam indignatum, aut nubilosum erga nos ipsius Imperatoris vultum invenimus, semper læta, semper blanda nobis ejus facies fuit, semper benigna & affecta mens, & nostri honoris percupida. Sigismundus, cum primò Imperatorem adivimus, puer bonæ admodum indolis erat, & sub tutela patrulæ sui degens, modestis imbutus moribus, amorem in se omnino alliciebat. Alloquebatur nos sèpè blando sermone, querebat nostras epistolæ, & legebat, ut qui tam bene vivendi cupidus, & literarum cultor, & nostri amans videbatur dimissus extrâ tutelam, & in adolescentia sua, ad regendam Patris provinciam profectus, sèpè ad nos literas dedit, & nostras accepit, sèpè sua negotia apud Imperatorem juvimus, cum eo nonnumquam domi fuæ fuimus, neque sine honore, & singulari gratia ab eo recessimus. Et cum gesta ejus in Cardinalem nondum cognita nobis essent, ad conventum usque Mantuanum, continuata est ut ante, semper caritas nostra; ad quem Sigismundus ipse splendidum, & magnificum duxit comitatum, ut qui gratias nobis referre staruerat, pro pace Suitentium, bellicosarum & fortissimarum gentium, quos sibi missis legatis, apud Constantiam reconciliavimus. Verabantur hæc omnia in mente nostra, & tanquam recenter gesta essent, ante cordis oculos volvabantur.

Suadebant Imperatoris infinita erga nos beneficia, ut patrueli, & sanguini suo ignoscemus, exposcebat ipsius Sigismundi, quæ nos longo tempore complexus est, ingens benevolentia, ut hanc sibi culpam condonaremus. Urgebant inclytes domus Austriae, que hunc Sigismundum genuit, ingentia in nos, & diu continuata merita, ut sublimi, & alto sanguini veniam largiremur. Instare & Albertus videbatur, alter Sigismundi Patruellis, & ipse Dux Austriae, atque Imperatoris Germanus, & cum eo pariter illustris memorie Ladislai Ungariæ, & Bohemiæ Regis, paulò ante vita defuncti, proximi ejus consanguinei petere vehementer, ac rogare per veterem amicitiam (ambo enim aliquando nos dilexerunt, & verbis & factis ornarunt) ne suam ex familia vindictam exigemus, occurabant infinita Regum, & magnorum Principum facies, qui Austriacæ domui

conjuncti sanguine hanc nobis profapiam summis precibus commendaturi offerebant.

Sed cum hæc jam penè vixi consentientes animo volvimus, & ad veniam tracti jamjam misericordia justitiam cedere mandatui fuiimus, excitata in adversum conscientia nostra, & miris calefacta modis: Quid tu (inquit) Pie Pontifex agis? An ignoras quem tenes locum, quam geris personam? Non tu modo ille Aeneas es, qui Silvio quondam genitus Patre Friderico Imperatori servivisti.

Mutata est conditio tua, mutata persona, noce te ipsum; Tu Pius & Romanæ Præful Ecclesiæ, Christi Vicarium, & Petri Successorem geris, te Caput Ecclesiæ militantis, te Duxem, te Magistrum, te Doctorem, te Judicem Christiani Populi constituit Dominus, & claves tibi Regni celorum tradidit. Noli querere fieri Judeæ, inquit sapiens, nisi valeas virtute irrumpe iniurias, ne forè extimescas faciem potestis, & ponas scandalum in agilitate tua. Super gentes & Regna moderator cœli, & mundi Dominus te Christus ordinavit, ut destrucas, & evellas, ædifices, & plantes. Et quid agis? quid dubitas malas eveltere plantas? Nemo justè judicat, qui vel odio, vel gratia, vel metu flectitur. An ignoras Sigismundus, quæm celestum, quæm atrox, quæm teturum, ac horrendum admisit facinus? In Episcopum, in Cardinalem, in te ipsum, si tui Corporis Cardinales, ut jura volunt, partes habentur, injuriis, & improbus fuit? Non Presbyteratu, non Episcopatu, non Cardinalatu, non Papatu, non Christo pepercit, cuius sacratissimum diem, pugna iniqua, & Cardinalis captivitate fecerat.

Et quis Clericorum posthæc tutus habebitur? si Episcopi, si Cardinales armis, atque insidiis capiuntur? & qui deinceps vindictam timebit, si violatores tantarum dignitatum impunè abeant? Actum de omni Clero, deque omni Religione fuerit, si qui tecum unum sunt. absque ultionis periculo violentur. Summa Sacerdotalis dignitas, B. Petri auctoriæ, Jesu Christi Majestas palam in hoc scelere læsa est: & tu tanti piaculi vindictam assumere dubitas, putasve Imperatorem, vel alium quemvis Principem, ægri laturum, si judicium feceris.

Absit à te hic metus, nihil est, cur hæc nomina timeas. Justus est Imperator, & honesti tenax, justus Albertus, iusti & cæteri Principes, qui non consanguineos solum, sed ipsos quoque filios ex se genitos legum vinculis coerceri, plectique, si peccaverunt non indigne ferent, magna vis Justitiae est, que vel damnatum, jure se pallum esse fateri cogit. Nihil Imperatori magis cordi est, quæm justitia, communis, & sanctissima virtus. Scit sua mansuetudo, quia justitia pacem querit, gentem elevat, solium, & Regnum confirmat, lætitiam gignit, & amatores suos beatos, & immortales efficit, utilius Imperatori videbitur, infruitosum palmitem amputari, quæm in perniciem bona vitis retineri. Nec propterea Domus Austriae gloria interibit, quia unus aut alter ex Principibus ejus damnatur, quia Rudolphos, Albertos, Fridericos, Leopoldos, Ernestos, Willemos, & alios quamplures illustres animas peperit, non Austriae solum ac Sueviæ, sed Hungariæ, Bohemia, & ipsius Romani Imperii Gubernatores, Aeacardianus quippe decus, Oretis infamia non extinxit, nec splendoremJuliae Gentis Neronis turpitudine delevit, nec Francorum lucem Hildericus obfuscavit ignavia, nec Senatus Apostolici puritatem, atque nitorem impurus, ac fœtidus

A N N O
1460.

ANNO
1460.

Judas commaculare potuit. Illustrium Familiarum non texisse, sed non habuisse maleficium vera est; & solida laus. Rara proslapia est, que non aliquando monstra pepereit. In omni gente, & in omni domo Catilinam invenies, & Cethegum.

Catur SIGISMUNDUS Dux ad respondendum de fide.

PIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, universis, & singulis
Christi fidelibus, salutem & Apostolicam
Benedictionem.

Contra Sathanæ Adversarii Christi Domini, & Ecclesie membrum fuerat in sacratissima Paichalis Felti celebritate, in Sathanicam se à Catholicorum cœtu abscessus præcipitavit in gladium, & ab Apostolica Ecclesia transfiguratus sub Diaboli cœpi vexillo militare, an-hema proh dolor, incurrit, & denum infamias cumulando, & se apostatare superbien-do facto quoque se unitatis Ecclesie fidem au-toritatisque ejus rationem per censorum con-tempsum non habere palam demonstravit, & denum ut eum in malorum omnium profun-dum pervenisse omnibus certum foret, eadem jactat temeritatem, nec sacrosanctos Canones nec Apostolicae præcepta justissima nec judicia ex ca-nonicis sanctioribus facta solennissime, eum in illo posse contingere, quamquam ipse Dei ne-farius derisor, & Ecclesie contemptor, de Chris-tiano adhuc non erubescat nomine gloriari, ob quas res tametsi propter facti notorietatem unus-quisque ipsum rectissime hereticum judicavit, ut tamen ex suo ore judicium etiam prodeat, haben-tes priores nostros processus, in quibus anathematis, criminis læsa majestatis, & fautoris hæresis declaratus est, penas incurrisse, in his litteris pro inviolatis, & expressis, quo constare valeat, non solum ex operum improbitate sce-lestorum, sed sua etiam propria confessione, an sit hæreticus, vel non, novum denuò processum inchoavimus adversus dictum Sigismundum tan-quam de damnatissima hæresi, que est omnium hæresum hæresi, non solum suspectum notoriè, sed sensibiliter maculatum tanquam sanctæ Fidei non recipientem articulum, quem per hæc Symboli Apostolici verba Fidelium exprimit unusquisque: *Credo in unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam.* Nam cum ipsius Ecclesie Romanus Pontifex caput sit, canonesque, & censoria sic sint Ecclesie, quod quisque in Ecclesia positus est, & credens capit. Canonibus, & ejus cen-suris teneatur obedire.

Dictus quidem Sigismundus non solum illis non obedit, sed prædicat insuper, quod minimè obediere teneatur, atque in suam protervam sen-tentiam, tam subditos, quam quoscumque potest, accedere compellit, & haec ubique sunt notoria, nec hodièque cessat per se, & suos hanc suam perfidiam divulgare, que cum ad vehementissimam suspicionem plus quam satis fuit aper-ta, idcirco ipsum Sigismundum notoriè de hæ-rii suspectum per præsentes auctoritate Aposto-lica peremptorie citamus, & requirimus & fe-xagesima die ab hac die datæ, que & affixio-nis hujus, ad valvas Ecclesie Principis Apostolo-rum de urbe, & ut sequitur, successivè compu-tanda, personaliter coram nobis compareat, & de fide catholica, præsertim in pñræatio articulo unitatis Ecclesie, & que ad ipsum ex sancto-rum doctorum doctrina sequuntur respondeat, & verbo, & facto se purget de suspicione, sub-confessi, & convicti criminis hæresis pena, alio-quin nos contra ipsum tanquam confessum, &

convictum Dei omnipotens nomine ad diffini-tivam sententiam, justitia mediante procedamus.

Similiter etiam Georgium pro Tridentinense Episcopo se gerentem, ob nororiam ejus adha-sionem, quam factò quotidie Sigismundo ostendit, cum que & idem sentire videtur censoras contemndo, & ideo de fide catholica vehe-menter suspectum, nec non Gregorium de Heimb-urg, Laurentium Slomenow erroneos doctores, Parcitalum de Hannenberg, Jacobum Traß, Baltazarum de Welschburg, & Osvaldum Wol-kensteiner, aliasque omnes ipsius Sigismundi Consiliarios, & domesticos, atque etiam oppidanos, & incolas oppidorum de Meran, Curiensem Halis, Ispruch, & Sterzingen Brixinenis Dioce-sis, civesq; Brixinenses, & illius Ecclesie subditos qui interdictum Ecclesiasticum, & Ecclesiasticas vilipendunt censoras, ac Wolfgangum Nidlinger, Stephanum Steinhorn assertos Canonicos Brixinenis; Georgium in Stams, Ingemimum in Wiltina, Johannem in monte S. Gregorii Abbates; Casparum Prepositum Novæellen-sem, & Barbaram assertam Abbatissam in Sonnenburg, monasteriorum dictæ Brixinenis Dioce-sis, atque etiam universos & singulos Canonicos ipsius Ecclesie Brixinenis, Plebanos quoque, five Vicarios Ecclesiarum Parochialium Civitatium, & Dioce-sion prædictarum, ac cunctos Presbyteros etiam religiosos exemptos, & non exemptos, qui temere prophanando Apostoli-cum interdictum non obseruant, & se per sedem Apostolicam, & nos prohibitis divinis intro-mittere non verentur, quorum omnium, ac singulorum nomina, & cognomina, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, quos omnes censorum, & Apostolorum mandato-rum contemporares, de hæresi vehementer non immerito suspectos reputamus, ut die & sub pena prædictis compareant personaliter co-tam nobis, de ipsa fide Catholica, & præser-tim articulo prædicto legitime responsuri, & se modo prædicto purgauri.

Cum certificatione, modoque, & forma præmissis citamus etiam per præsentes. Volumus autem & dicta auctoritate tenore præsentium decernimus, quod hæ nostræ literæ, sicut præmititur, affixa, & executa, prædictos omnes, & singulos sic arceant, & astringant, ac si eis omnibus & singulis in specie. & in genere, ac præstantialiter lectæ, & insinuatæ fuissent, cum non sit verisimile apud eos rema-nere incognitum, quod tam patenter omnibus extitit publicatum.

Datum Roma apud Sanctum Petrum anno In-carnationis Dominicæ 1460. decimo Kal. Febr. Pontificatus nostri anno tertio.

Declaratio Apostolica penalis contra Sigismundum Austræ Ducem: anno 1460.

PIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, ad futuram rei me-moriæ.

Nefabilis summi Providentia Patris super gen-tes, & Regna, juxta Prophetæ verbum, li-cet insufficientibus meritis constituti officii no-stri debitum, ut tenemur exequimur, de vinea Domini Sabaoth evellenda evellimus, in eaque plantanda plantamus, ac recta regimus, & di-rigimus indirecta, perfidosque ac facinorosos quoque cum scandalo Corpori Ecclesie sint, à Fidelium cœtu præscindimus; Nam sacro testa-mente Evangelio, inutilibus membris à corporis compage divisis, eis carere magis proficiat ad

ANNO
1460.

salutem

VII.
Ex Mon.
Goldasti
Tom. 2.
P. 1583.